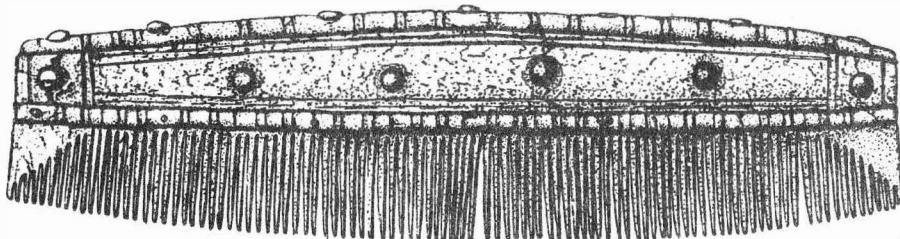

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1988

BRNO 1991

in der breiteren Umgebung /Horní Věstonice - "Soutěška", Velké Pavlovice - Ziegelei/, in Zusammenarbeit mit den Geologen des ÚÚG Praha und ÚGG ČSAV Praha, eingestellt.

Im Juli 1988 wurde die Hauptaufmerksamkeit der Beendigung der Erforschung der Anhäufung von Mammutknochen gewidmet, die in der Schlucht westlich von der Lokalität Dolní Věstonice II liegt. Die bisherigen Erforschungen /siehe PV 1986/ zeigten, dass der Ablagerungsplatz wenigstens teilweise mit der Siedlung auf dem Scheitel der Station gleichzeitig ist und zur Zeit seiner Funktion periodisch mit Wasser ausgefüllt wurde. Es wird von zwei sich kreuzenden Streifen von Mammutknochen gebildet. Zahlenmäßig am häufigsten sind Rippen und Wirbel. Dann folgen Zehenglieder, lange Extremitätsknochen und Zähne. Am wenigsten sind Becken, Schulterblätter und Schädelknochen vertreten /Abb. 1/.

Die Steinindustrie umfasst 16 Silizitartefakte, überwiegend aus Feuerstein: 3 Klingen mit abgestumpfem Rücken /Abb. 2:1-3/, 1 Klinge mit abstumpfender Retusche /Abb. 2:6/, 1 ausgesplittetes Stück /Abb. 3:4/, 1 Kern /Abb. 3:1/, 1 Stück Stichelabsatz, 1 Klinge, 6 Abschläge und 2 Absplisse.

Die grobsährige Industrie aus verschiedenem Gestein /5 Stück/ ist morphologisch atypisch. Vertreten ist ein grosser ausdrucksloser Chopper /Abb. 2:12/, 1 Schaber /Abb. 3:5/ und drei Abschläge /Abb. 3:3, 6/.

Die Kollektion ergänzt ein durchbohrtes Gehäuse der tertiären Muschel *Melanopsis* /Abb. 2:11/.

Die Holzkohlen wurden von E. Opravil als *Abies* sp. bestimmt.

NOVÉ PALEOLITICKÉ NÁLEZY U OBCE MAŠOVICE /okr. Znojmo/

Petr Neruda, FF MU

/Obr. 4/

Povrchový archеологický průzkum okolí Znojma přinesl v roce 1988 několik nových paleolitických kamenných artefaktů od obce Mašovice.

Náhodný nález paleolitické industrie z této oblasti předal již dříve L. Pokorný J. Skutilovi, který nález publikoval /Skutil 1935-1936; 1936-1937/. Zmiňuje se o odštěpu rydla, který se našel u obce Mašovice /Skutil 1936-1937/. Ani novější literatura neuvedl však přesnější polohu lokality /Podborský - Vildomec 1972, 185/. Je proto dokonce možné, že poslední nálezy paleolitických kamenných předmětů přísluší témuž nalezišti. Leží 2 km severně od obce Mašovice na táhlém hřbetu, jehož podélná osa sleduje přibližně východozápadní orientaci, v nadmořské výšce kolem 387 m. Roztroušené paleolitické artefakty se vyskytují v protáhlé čočce /podélná osa je orientována V - Z/, jejíž plocha činí cca 200 m², aniž by tvorily dílčí koncentrace.

Sebraná kolekce obsahuje 52 kusů a materiálově i tvarově se jeví dosti jednotlivou. Všechny předměty jsou pokryty převážně bílou, někdy i modrobílou skvrnitou patinou, která znemožňuje přesnou klasifikaci použité kamenné suroviny.

Ve vyobrazeném výběru je pouze 7 artefaktů, které lze typologicky zařadit. Skupinu škrabadel zastupuje odlomená hlavice čepelovitého škrabadla /obr. 3:1/ a kýlovité škrabadlo, které bylo upraveno z rezidua jádra /obr. 3:2/. Do skupiny rydel patří hranné rydlo na masivní přelomené čepeli /obr. 3:3/. Čepele jsou v kolkaci zpravidla neretušovány. Výjimku snad tvoří jemně retušovaná středová část čepele, u níž retuš přechází z dorzální strany i do strany ventrální /obr. 3:4/. K téže skupině lze přiřadit i čepelovitý ústěp se šikmo retušovaným terminálním koncem a ventrální místní retuší /obr. 3:5/. Vybranou kolekcí uzavírá nepravidelné kulovité jádro /obr. 3:6/ a reziduum jádra /obr. 3:7/.

Přítomnost těchto jader a velkého množství /71,16% vzhledem k celkovému množství nasbírané industrie/ ústěpů, třísek a šupin dokládá, že aspoň některé nástroje byly vyráběny na této lokalitě.

Množství zatím získaných předmětů neumožňuje spolehlivou klasifikaci. Paleolitická industrie od obce Mašovice je V. Vildomcem a J. Skutilem kladena do období aurignacienu /Skutil 1936-1937, 271; Podborský - Vildomec 1972, 185/. Některé tvarové prvky v kolekci by tomu nasvědčovaly. Nápadná je její celková drobnotvarost, která však může být podmíněna úložnými poměry. Příští nálezy snad tyto předpoklady potvrdí.

LITERATURA:

Podborský, V. - Vildomec, V. 1972: Pravěk Znojemská. Brno.

- Skutil, J. 1935-36: Nové stopy pobytu diluviaálního člověka na jihozápadní Moravě, HP XII, 4-5.
 - 1936-37: Některé dosud blíže neznámé paleolitické nálezy na Moravě, OP X, 259-280.

Neue paläolithische Funde bei der Gemeinde Mašovice / Bez. Znojmo/. Bei einer Oberflächenuntersuchung der Znojmoer Umgebung wurden einige Steinartefakte bei der Gemeinde Mašovice entdeckt. Die Fundstelle liegt 2 km nördlich der Gemeinde auf einem langgezogenen Rücken, dessen Längsachse in der Seehöhe um 387 m die O-W Orientierung verfolgt.² Die Steingegenstände kommen in einer langgestreckten Linse auf einer Fläche von ca. 200 m vor. Die Kollektion enthält 52 Stück, die Oberfläche der Gegenstände bedeckt überwiegend eine weiße, blaue oder fleckige Patina. J. Skutil, V. Podborský und V. Vildomec /Skutil, 1936-1937; Podborský - Vildomec 1972/ reihen die früheren Funde der Steinindustrie bei der Gemeinde Mašovice in das Aurignacien und die neuen Funde neigen sich zu dieser Klassifikation.

NEOLITICKÁ OSADA V PAŠOVICÍCH /okr. Uherské Hradiště/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Při kopání sepliku na dvoře své usedlosti v Pašovicích čp. 156 narazil J. Ilorínek na pravěký objekt. Dle výpovědi nálezce se jednalo o jámu dížovitého tvaru o rozměrech ca 120 cm ústí, 180 cm dno a 100 - 120 cm hloubka. Vyplňovala ji sýl černá hlinna. Z ní zachránil nálezce poměrně velké množství keramiky, kterou můžeme datovat do období kultury s lineární keramikou/lázejednoduchých obloukovitých liníí s ojedinělými "notovými" klavičkami, umístěnými na konci, resp. vedle linie/.

Uváděná jáma je součástí rozsáhlé osady zjištěné již dříve povrchovým průzkumem v polní trati "Prostřední sláván". Její západní část je v současnosti ničena výstavbou rodinných domků. Nasvědčují tomu i zprávy sousedů J. Ilorínka, J. Blahy /čp. 153/ a J. Bětíška, který údajně při stavbě domku rozrušil pec.

Eine neolithische Niederlassung in Pašovice / Bez. Uh. Hradiště/. Beim Ausgraben einer Jauchgrube am Hause seines Anwesens in Pašovice Nr. 156 störte J. Ilorínek eine trogähnliche Grube, in den Zeitabschnitt der Linearkeramik /vermutlich mittlere Phase/ datiert.

WEITERE UNTERSUCHUNGEN AUF NEOLITISCHEN NIEDERLASSUNGEN BEI DOLNÍ NĚMČÍ /Bez. Uherské Hradiště/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Bei Terrainuntersuchungen gemeinsam mit Fr. Janečka aus Korytná gewannen wir weiteres Material /Pavelčík, im Druck/ aus dem Zeitabschnitt der Linearkeramik - des Želiezovce Typus und der mährischen bemalten Keramik.

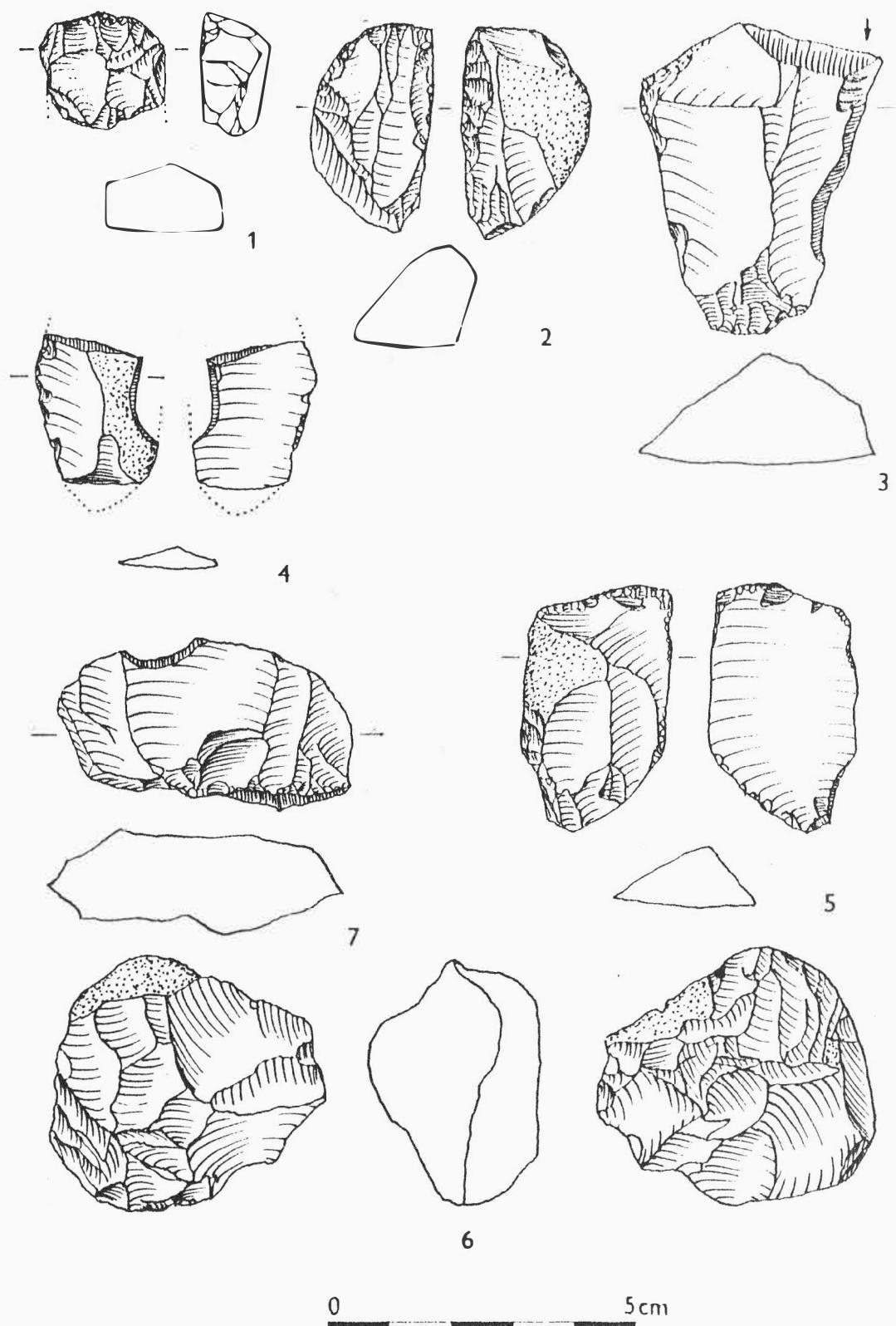
Literatur:

Pavelčík, J. im Druck: Neolitické osady u Dolního Němčí /okr. Uh. Hradiště/, PV 1987.

OBJEKTY KULTURY VOLUTOVÉ ZE SMRŽIC /okr. Prostějov/

Miroslav Šmid, AÚ ČSAV Brno

V měsíci květnu 1988 pokračovaly práce na výstavbě vodovodního zásobovacího řádu pro Prostějov - západ na katastru obce Smržice. Skrývka byla provedena v prostoru mezi potoky Romží a Českým potokem. Na skryté ploše v trati Trávníky u ostrova byly nalezeny střepy kultury

Obr. 4.

Mašovice /okr. Znojmo/. Výběr paleolitické kamenné industrie. - Auswahl an paläolithischer Steinindustrie.

Neruda, Nové paleolitické nálezy, str. 10.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1988

BRNO 1991

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, Koliště 17/19
Odpovědný redaktor : Dr. J. Tejral
Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : L. Trávníčková
Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské základny pracovišť ČSAV
v Brně,
technický redaktor J. Keprt
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Náklad : 450 kusů - neprodejně
Vydáno jako rukopis